

BILAGA MILJÖ

I linje med Borås 2025 - vision och strategi för Borås Stad har Miljöförvaltningen och Borås TME tillsammans tagit fram denna checklista för miljö. Läs mer om visionen Borås 2025 på boras.se

REKOMMENDATIONER MILJÖ

Rekommendationerna är för dig som planerar att anordna ett möte eller evenemang i Borås. Miljöhänsyn kan ge många fördelar för ditt arrangemang, både i marknadsföring och ekonomiskt. Ett arrangemang kan ha negativ miljöpåverkan genom till exempel energiförbrukning, transporter och avfall. Om du tar på dig de gröna glasögonen redan i planeringen kan ditt arrangemang bli strukturerat, tydligt och kommunikativt. Genom att marknadsföra ditt miljöarbete visar du besökare och samarbetsparter att du prioriterar dessa frågor. Du minskar arrangemangets miljöpåverkan, blir en förebild för andra och bidrar till att vår planet mår bättre.

CHECKLISTA: ALLMÄNT

- Utse en miljöansvarig för arrangemanget.
- Fundera på om ni ska miljöcertifiera arrangemanget. Se bilaga för godkända miljöcertifieringar.
- Utbilda medarbetare och funktionärer i miljö. Då blir alla ambassadörer för miljöarbetet och arrangemanget trovärdigare i sina miljöval.
- Ställ krav på leverantörer, samarbetsparter och sponsorer.
- Prioritera partners som har ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete. Boka i första hand miljömärkt boende.
- Använd disk-, städ- och hygienartiklar som är märkta med Bra Miljöval eller Svanen.
- När arrangemanget är över, återställ området/anläggningen till dess ursprungliga skick.
- Fundera på om evenemangsspecifika kläder verkligen behövs.
- Vid återkommande evenemang tryck inte årtalet på loggan så kläderna kan återanvändas.

CHECKLISTA: KOMMUNIKATION

- Använd hellre digitala kommunikationskanaler än tryckta material.
- Skicka dokumentation elektroniskt, både före och efter möten.
- Tryck alla nödvändiga trycksaker på miljömärkt papper och på ett miljömärkt tryckeri.

- Lyft det ni gör extra bra och låt det genomsyra hela arrangemanget. Till exempel inga giveaways, inga plastmuggar eller bara vegetarisk mat. Skryt, berätta vilket val ni gjort och varför!
- Skryt med ert miljöarbete - berätta externt och internt vilka bra miljöåtgärder ni gör.

CHECKLISTA: MAT OCH VATTEN

- Välj ekologiskt och Fairtrade-märkt mat.
- Begär att alla matförsäljare kan redogöra för matens innehåll.
- Registrera er livsmedelshantering hos livsmedelskontroll på Miljöförvaltningen om du ska servera mat mer än två dagar.
- Erbjud alltid vegetariska alternativ.
- Servera i så stor utsträckning som möjligt ekologisk mat (MSC-märkt när det gäller fisk). Välj alltid bort rödlistad fisk.
- Välj närproducerad, säsongsanpassad och Fairtrade-märkt mat.
- Gör åtgärder för att undvika mat som slängs i onödan, exempelvis genom att laga mat efter hand som den beställs, erbjuda doggy bag eller olika portionsstorlekar.
- Välj kranvatten istället för flaskvatten, kan dessutom vara exotiskt för besökare från andra länder. Kranvatten sparar såväl pengar som resurser - det är 1000 gånger billigare än flaskvatten!
- Välj palmoljefria livsmedel så gör du en insats både för din hälsa och orangutangernas överlevnad.

CHECKLISTA: AVFALL

- Fundera redan i planeringsstadiet på hur du kan minska onödigt avfall.
- Återanvänd eller hyr istället för att köpa nytt.
- Undvik engångsartiklar och giveaways. Fundera kring ert tryckta material så att inget onödigt produceras.
- Planera inköp så att det inte köps för mycket eller i onödan.
- Undvik onödigt emballage och uppmana leverantörer att ta med emballage tillbaka.
- Sortera ditt avfall i tydliga kärl; brännbart, matavfall, plast, metall, glas och papper.
- Välj i första hand varor gjorda på återanvänt eller nedbrytbart material.
- Vid återkommande evenemang, välj produkter och loggor som går att återanvända till nästa år.

BILAGA MILJÖ

CHECKLISTA: TRANSPORT

- Uppmuntra deltagarna att samåka eller åka kollektivt. För-sök underlätta detta genom samarbete med kollektivtrafiken och smarta start- och sluttider för arrangemanget, anpassat till kollektivtrafikens tidtabeller.
- Välj själv att gå, cykla, åka kollektivt och samåka under arrangemanget.
- Samordna godstransporter.
- Använd fossilfria och miljöanpassade fordon i möjligaste mån.
- Anlita i så stor utsträckning som möjligt lokala firmor och leverantörer för att minska transporterna. Vid bud anlita gärna cykelbud.
- Vid bokning av taxi, efterfråga alltid miljöbilar.

Transporterna är inte bara en fråga om miljö utan även om plats. 100 bilar tar mer plats än 100 cyklar.

CHECKLISTA: ENERGI

- Släck belysning i tomma rum.
- Slå av utrustningen när den inte används, undvik stand by-läge.
- Använd energieffektiv utrustning och teknik.
- Klimatkompensera för evenemangets klimatpåverkan.
- Energiförbrukning är mycket kopplat till transporter, se checklista för Transporter ovan.

CHECKLISTA: GÅVOR

- Undvik att ge bort gratisprodukter (överväg vad de har för effekt i förhållande till negativ miljöpåverkan).
- Se till att eventuella gratisprodukter är miljömärkta och/eller Fairtrade-märkta.
- Fundera på om en gåva till välgörenhet är ett alternativ till presenter/giveaways.
- Undvik onödig konsumtion och välj produkter som kommer till användning även efter arrangemanget.

Ska ni ge presenter till föreläsare/partners? Fundera på om det finns presenter som även gör hållbarhetsnytta - till exempel fad-der i någon välgörenhetsorganisation, en tankvärd bok, plan-tera ett träd, köpa utsläppsätter eller varför inte ett bihotell?

MILJÖCERTIFIERINGAR FÖR EVENEMANG

Här är exempel på miljöcertifieringar för dig som vill miljöcertifiera ditt evenemang.

Håll Sverige Rent - Miljömärkt Event

hsr.se/miljomarkt-event

Hållbara evenemang

iso.org/iso-20121-sustainable-events.html

Svensk miljöbas, Miljödiplomerat event

svenskmiljobas.se/eventdiplomering.html

Är samarbetspartners miljöcertifierade/miljömärkta

En verksamhet som är miljöcertifierad eller miljömärkt visar sina kunder att de bedriver ett aktivt miljöarbete. Om du frågar efter miljöcertifiering/miljömärkning i alla kontakter med samar-betspartners och bokningar till arrangemanget visar du att ett medvetet miljöarbete är viktigt.

- ISO 14001 - internationell miljöledningsstandard.
- EMAS - EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning.
- Miljödiplomering - ett enkelt och effektivt miljöledningssystem anpassat för små och medelstora verksamheter.
- Svanen - hotell och restauranger kan Svanenmärkas vilket garanterar en lägstanivå på miljöarbetet.
- Green Key - en miljömärkning av logi- och konferensan-läggningar som garanterar att verksamheten arbetar för att minimera miljöpåverkan.
- KRAV-certifikat - för restauranger, visar vilken andel KRAV-märkta/EU-ekologiska/MSC-märkta produkter en restaurang köper in.

Läs mer om miljöcertifieringar och miljömärkningar nedan eller här: Medvetenkonsumtion.se

Har du frågor kontakta:

Miljöförvaltningen Borås Stad

Telefon 033-35 30 00

E-post miljo@boras.se

boras.se/bobyggaochmiljo

TEXTILMÄRKNINGAR

	 Bra Miljöval	 EU Ecolabel	 GLOBAL ORGANIC TEXTILE STANDARD	 TRYGG TEXTIL Textil för hälsosamma barn enligt Oeko-Tex® Standard 100	 TRYGG TEXTIL Textil för hälsosamma barn enligt Oeko-Tex® Standard 100	
2016-11-15	Bra Miljöval Fiber och beredning	EU Ecolabel Ekologisk/ organic	GOTS	*Oeko-Tex® 100	*Oeko-Tex® STeP	Svanen
Miljöhänsyn					Uppdateras 1 juli 2017	
Ekologisk odling	✓	Viss reglering finns	✓		Viss reglering finns	Viss reglering finns
Förbud mot kemiska bekämpningsmedel	Ambition att minska förbrukning	Stängt begränsat	✓		Viss reglering finns	Varierande beroende på material
Förbud mot konstgödsel	Ambition att minska förbrukning		✓			✓
Regler för vatten- användning och skydd	✓	✓	✓		✓	✓
Förbud mot GMO-grödor	✓		✓			
Förbud mot blekning	Tillåtet med helt klorfria metoder	Tillåtet men regleras	Syrebaserad metod tillåten			Tillåtet med helt klorfria metoder
Krav på förpackningsmaterial	✓		Får inte innehålla PVC	Delvis	Delvis	Klorblekt plast ej tillåtet
Hälsa						
Förbud mot användning av hälso- och miljöfarliga ämnen i tillverkningen	Vissa ämnen är förbjudna	Vissa ämnen är förbjudna	Vissa ämnen är förbjudna		✓	Vissa ämnen är förbjudna
Kontroll av kemikalie- användningen i tillverk- ningen	✓	✓	✓		Till viss del	✓
Förbud mot kemika- lie-rester i den färdiga produkten	✓	Begränsingar finns	✓	✓	✓	✓
Kvalitet						
Krav på tvättäkthet, slita- ge, krympning, ljus- och färgbäständighet	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Arbetsvillkor						
Följer ILO:s kärnkonven- tioner om arbetsrätt	✓		✓		✓	✓
Regler för säker arbetsmiljö	✓		✓		✓	✓
Garanterar minimilön	✓		✓		✓	

✓-markering innebär att märkningen uppfyller kriteriet. Om ✓-markering saknas innebär det att märkningen inte innefattar kriteriet.

En kommentar innebär att märkningen uppfyller kriteriet till viss del. Med reservation för eventuella fel.

Mer information om dessa märkningar och flera andra
finns på: www.medvetenkonsumtion.se

LIVSMEDELSMÄRKNINGAR

							
	Demeter	EU-ekologiskt	FAIRTRADE	KRAV	Rainforest Alliance	Svenskt Sigill	UTZ
2016-12-01							
Miljöhänsyn					Uppdateras 1 juli 2017		
Ekologisk odling	✓	✓	Uppmuntras och genererar extra premie för odlaren	✓			
Förbud mot kemiska bekämpningsmedel	✓	✓	Till viss del. Användningen ska minimeras.	✓	Reglerad användning tillåten	Vissa preparat är förbjudna	Vissa preparat är förbjudna
Förbud mot konstgödsel	✓	✓	Reglerad användning tillåten	✓	Reglerad användning tillåten	Gödsling med slam är förbjudet	Reglerad användning tillåten
Regler för vattenanvändning och skydd	Näringsläckage till vattendrag minimeras	Ansvarsfull användning förordas	✓	✓	✓	✓	✓
Förbud mot GMO-grödor	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Krav på förpackningsmaterial	✓			✓			
Djuromsorg							
Tillgång till utevistelse (utöver svensk lag)	✓	✓		✓		Lamm vistas ute en månad utöver lagkrav	
Liggplats på heltäckta ytor inomhus	✓	✓		✓			
Förbud mot GMO i foder	✓	✓		✓		✓	
Förbud mot animaliska produkter i foder (ej mjölk)	✓ Avser idisslare	Fisk och ägg får användas		Tillåtet för grisar, fjäderfä. Ska vara KRAV-certifierat		Fisk och ägg får användas	
Förbud mot kraftfoder	Max 40% kraftfoder till lamm, nöt, häst	Begränsad användning		Begränsad andel		Max 50% kraftfoder till lamm och nöt	
Begränsat antal läkemedelsbehandlingar	✓	✓		Får ej behandlas rutinmässigt eller förebyggande			
Begränsat antal antibiotikabehandlingar	✓	✓		Längre karens vid upprepade behandlingar			
Hälsa							
Förbud mot joniserande strålning	✓	✓		✓		✓	
Förbud mot livsmedelstillsatser	✓	Vissa tillåtna		Vissa tillåtna		Vissa tillåtna	
Arbetsvillkor							
Följer ILO:s kärnkonventioner om arbetsrätt			✓	✓	✓		✓
Regler för säker arbetsmiljö			✓	✓	✓		✓
Garanterar minimilön			✓	✓	✓		✓

✓/- markering innebär att märkningen uppfyller kriteriet.

Om ✓-markering saknas innebär det att märkningen inte innefattar kriteriet.

En kommentar innebär att märkningen uppfyller kriteriet till viss del. Med reservation för eventuella fel.

Om du ser EU-lövet på en förpackning kan du vara säker på att det du äter eller dricker verkligen är ekologiskt. Från och med den 1 juli måste lövsymbolen finnas på alla förpackade ekologiska matvaror som producerats i EU.